

NAGYVÁRAD

Főszerkesztő: HEGEDŰS NÁNDOR

Felelős szerkesztő: MARÓT SÁNDOR

Elkészült az új parlamenti szezon programja

Tíz fontos törvény tervezete már tárgyalásra készen áll

Már két hét sem választ el bennünket a parlamenti szezon megkezdésétől és az egész országban érezni lehet a felkészülés lázát az új harcokra. A Vitorul, a kormány felhivatalosa bejelenti, hogy az előkészítő munkával a kormány már teljesen el is készült.

Dacára annak, — írja a Vitorul, — hogy a trónbeszéd most is éppen annyi fontos törvény megszavazását várja a parlamenttől, mint a multban, mégis az általános vita nem lesz hosszú, mert a pártok képviselőinek alkalmuk lesz szót emelni akkor, amikor az egyes törvénytervezeteket a Ház asztalára helyezik.

Tekintettel arra, hogy a költségvetést január 1-je előtt meg kell szavazni, ez lesz az első, amit vita alá vesznek. A miniszterek már meg is kezdték költségvetéseik összeállítását Bratianu Vintila pénzügyminiszter intenciói alapján.

A költségvetés megszavazása után a következő törvénytervezetek kerülnek sorra:

1. Tervezet a közvetett adók, valamint a bélyeg és szeszárúsítás egységesítésére vonatkozólag.

2. Törvénytervezet az általános hadseregszervezési törvény kiegészítésére (a tengerészet, léghajózás, gyalogság, lovaság, tüzérség, katonai egészségügyi osztályok, az intendenca és a tisztiszigazlati szabályzat megszervezéséről.)

3. Tervezet az orthodox egyházak egységes szervezéséről, a vallásügyek rendezéséről, a klérusok és egyházak (kongrua) kiegészítéséről.

4. Tervezet a középiskolai és magánoktatás egységes újjászervezéséről.

5. Tervezet a kereskedelem védelméről.

6. Sajtótörvény-tervezet, a büntető-törvénykönyv és a bünvádi eljárás egységesítéséről és a bírósági eljárás átszervezéséről.

7. A kereskedelmi, ipari és közgazdasági kamarák újjászervezési törvénytervezete.

8. A munkatörvény, egyesülési és biztosítási törvény.

9. A közigazgatás egységesítésére, reformjára és a szolgálat decentralizálására vonatkozó törvénytervezet és

10. A választói törvény.

A tervezet egyrésze már készen, nyomtatva áll.

A hivatalos lap szükségesnek tartja, hogy a nagy munkaprogramra való tekintettel a felesleges vitát kerüljék.

Eddig a nemzeti párt még nem határozott véglegesen, hogy képviselői megjelenjenek-e a kamarában és szenátusban.

A parasztpárt nem vesz részt a bizottságok munkájában, de ott lesz az általános parlamenti vitában.

Averescu személyesen nem lesz ott, de képviselteti magát.

Jorga részt vesz minden gyűlésen. A Neamul Romanesc — Jorga lapja — egyébként azt írja, hogy Bratianu miniszterei is meg vannak győződve, hogy ez a liberális kormány utolsó ülészaka.

megvédelmeztem. Én a nép szabadságáért küzdök. A jövőben még nagyobb vehemenciával fogom magam a harcba vetni szlovák népem szabadságáért. A szlovák nép megérett arra, hogy önállóan intézze sorsát. Már nincs messze az az idő, amidőn mindnyájan örömmünnepet fogunk ülni. Nincs visszavonulás. Mindnyájan egyek vagyunk és a szlovák nép szabadságát, az annyira áhitott autonómiát minden eszközzel is ki fogjuk erőszakolni, ha arra szükség lesz, mert az igazságnak győznie kell.

A badeni kastély

Az ember, aki a fővárosokban és vidéken él, a törékeny álmok és a nehéz mindennap: munka embere, a kicsik, akiket egyetlen pillám se kapott aranyhátra, azok, akik kiverejtékett existenciájukat hiderces aggodalommal őrzik a hasadó új időkig — a dolgozó ember némi eljöttel áll meg a badeni kastély előtt.

A badeni kastély a világ szemének készült. Arkádjai alatt vastag gummitalpu autók sorakoznak éjszakánta, feketére lakkozott karosszériájú metszettelakos autók, melyek úgy suhannak égő acetylen szemükkel, mint a hióbbír. Plasztronos, gyémántgombos urak szállottak ki ezekből a gépkocsikból, fekete urak a fekete autókban s gyémántjuknál csak a hattyunyaku nő tündökölt szebben, akit karjukra vettek a délszaki illatot ontó hall puha perzsaín. A karsu torony egyetlen szobablaka huncutul hunyorított a kíváncsi járókelőre, az elsőmelet egyetlen fényárban úszott és a leengedett függönyökön keresztül is édes bódulatban keringő szilhuettek szűrt át, mint finom, nagyon finom muzsikát.

Ez már nem is egy feloszlott világ danse macabre-je volt, nem tor, ahol a halottlét szörnyüségé habonási mámporokba fullaszt. A badeni kastély hajnalba világító ablakai mögött disztíngvált urak lejtettek előkelő úrhölgyekkel, míg valami világhírű operett komponista szolgáltatta a zenét, vezényelte sajátkezüleg azt a zsigolettet, amelyen a jó nép tekintettel a színházi repertoírra, csak a jövő szezonban fog megörülni. Az urak este nem felvették a frakkot, hanem már viselték, az asszonyok füleiben parányival se volt nagyobb a buton, mint ahogy a rózsaszín cimpáikhoz illett, hiszen ezek az ékkövek nagyobbbrést egy világváros heves atmoszférájú művészi légkörében csiszolódtak.

A badeni kastély kéjalk volt. Bécs volt a gyomor, mely a Camillo Castigliónik, a Boselek, a Goldstein Pálok, Neumann Gáborok, Hilbert Pickek száján keresztül elnyelte a sziléziai szénmedencék, a stájer gyárak, a berendezkedéssel küzködő utódállamok gazdasági erejét. A bécsi nagybankok, a nagyváradi, pozsonyi, újdéki textilboltos kasszáján keresztül nyomorult testrongyaink fejében a mi elvegetált hónapjainkat számították le, a mi céltalan életünk sikkadt el bűnügyi lajstromaikban és részvénypakettjeikbe csomagolódt az átlagos emberi élet értelme, mint a sajt. A szemünk csak azért maradt nyitva, hogy az irigység telhetet-

Hlinka harcos beszéde a cseh elnyomás ellen

Rózsahegyről jelentik: Hatalmas ünepség keretében ülték meg a szlovákok vezérének Hlinka Andrásnak, a volt magyar képviselőnek hatvanadik születésnapját. Az egyik prágai újság így szánol be Szlovenszko nagy eseményéről. Elsőnek — írja az újság — Juriga Ferdinánd mondott hatalmas beszédet, melyet az elközbás veszedelme miatt csak ártatlan részében ismertethetünk ekként:

— Nehéz ma úgy beszélni, amint az ember akarna. Azt mondják rólunk, hogy lázítunk, pedig csak az igazságot szegszük le. Azt mondja rólunk a kormány, hogy államellenesek vagyunk, pedig jól tudják, hogy ez nem igaz, sőt az állam érdekében mindent elkövetünk. Ezzel szemben azt követeljük, hogy teljesítsék, amit a szerződés kötelezettsége előír.

A háború után testvéreket nyujtotunk a cseheknek, de most azt látjuk, hogy el vagyunk nyomva.

— Hlinka ezelőtt pánszláv volt, ma pedig a csehek szemében magyar, noha ők is jól tudják, hogy éppen a magyarok tartották őt három évig elzárva. Hlinka akkor éppúgy védekezett a magyarok, mint ma a csehek ellen.

Hlinka András lépett most a szónoki emelvényre, de a hatalmas ünnepléstől csak percek múlva tudott szóhoz jutni. Beszédéből a cenzurára való tekintettel csak egy részt adhatunk:

— 1918. október 3-án született meg — mondotta — a köztársaság. Emlékeztünkben van még a pittsburgi szerződés és a turócszentmártoni deklaráció. A forradalom kitörésekor testvéreket nyujtotunk a cseheknek és ezzel alapját vetettük meg a csehszlovák köztársaságnak. A nagy tisztító és fölszabadító munka után azonban észrevettük, hogy „testvéreink” mostohaanyaként kezelnek bennünket.

— A gazdasági helyzet a lehető legrosszabb. Munka nincsen, de az agyonnyagvartott népre ötvenféle adót vetnek ki. Meddig tarthat ez a kétségbeesítő állapot? Vajjon ki felelős mindezekért? A kormány ravasz politikája csődbe viszi az országot. A kereskedelem megszűnt. A határok zárva vannak. A legutóbbi választások megmutatták, hogy Szlovenszko többsége autonómista. A kormány elvesztette lába alatt a talajt és ezért a legnagyobb terrori fejt ki a gyülekezés és szólásszabadság terén. El akarnak minket némitani. A szeptember 7-iki nagyszombati gyűlés véres kimenetele szintén a kormány számlájára irandó.

— Ilyen eszközökkel a kormány nem fog célt elérni. Engem nem lehet elnémitani és a golyó sem fog rajtam. Ellenségeink azt kürtölk világgá, hogy én gyilkos vagyok, holott mindenki tudja, hogy mint katolikus pap a krisztusi igazságot és szeretetet hirdetem. Népem érdekeit mindig

len dühét sugározza feléjük, a nagyvárosok nagy léhűtői felé a nagy Castiglioni és a kis castiglioni felé, a nagy Jaque-sok és a kis jakabok, Neumann Gáborok, Hilbert Pickek irányába, akik most sorra bukhatnak le, bő aranyhegyekről a szűk bőrtöncella redves pádimentumáig.

Igen, mi miattuk láttuk az életet csunya és ocsmányul elviselhetetlennek. Mi, akik termelünk kenyeret, villanyt, fűtést, varrógépet, asztalt, cipőt, cipőfűzőt, gondolatot, mi, akik ha elhallgatunk a Halál némasága terpeszkedik el a Földön, az ő lármájuktól nem tudtunk az élet új formáival megbékélni. Gazdag asztalaikról ucsurgó pezsgő rontotta el friss forrásvizünk ízét, az éléskamráikban megromlott, kidobott kaviár keserítette el a szánkát. Pislákoló tűzhelyünk kihalmvadt körülzárt máglyáik tövében, mert aszonyaink hátát fordítva a kicsi családi élet szent lángjának, az ő tényeiktől elvakult cédaként futnak lobogó örömtüzeik után.

A bádeni kéjlabban halott van. A feltornyozott ravatalon, élettelen örökzöldek és ötvözött kandaláberek között nem egy magát felakasztó bankigazgató teteme fekszik. Pick, az 1924-es évek bankárja valóban nem hallhatott meg se golyótól, sem méregtől. Stilszerűen illette a kötet. Az idő kötele, mely megfojtotta a konjunkturát. Felpuffadt, utálkozó szederjes arc néz le a badeni katafalkról. Ez a kadáver a tisztaltalan Pénz. A vérrel moskolt Pénz, amelyet nem a munka izzasztó kohójában kovácsoltak a szerencse fiai mindegyik a saját kovácsaként. Hősök véréből, szerencsétlenek könnyéből, a börze genyéből sajtolták ezek az urak piszkos aranyait. A badeni kastély halottas szobájából két düledt varangy-szem mered Castiglioni hazátlan sineken menekülő királyi magánvonata után.

A megzavart eszű ember bálványtrónusa összeroppant. A Munka Méltósága elindult, hogy visszafoglalja a jötmének által bitort uralokodást.

Bárdos László.

Nagyváradon nem gondolnak a telepadó kivetésére

A belügyminiszter a hivatalos lapban megjelent törvénnyel felhatalmazást adott a városok tanácsainak arra, hogy különböző városi illetékeket és községi adókat vehessenek ki. A törvény egyik szakasza jogot ad a városok tanácsainak arra, hogy az üzleti helyiségek s a gyárvállalatok üzemi helyiségeinek bérértéke után 20—30 százalékre emeljék városi, illetőleg községi adókat szedhessenek. A városoknak ezekről az adókról szabályrendeletet kell készíteni. (Kolozsvárt ez el is készült s az adókat 1924 január 1-től kezdve ki is vetették.)

A törvényt kiegészítő belügyminiszteri rendelet pontosan meghatározza azokat az üzleteket, amelyek telepadó címen a százalékos adót kötelesek fizetni. Kereskedők és iparosok gyárvállalatok, részvénytársaságok és pénzintézetek 20—30 százalék között adóznak Kolozsvárt, a többi 20 százalékig. A telepadót az iparvállalatok területeinek teljes bérértéke után rótták ki, ha pedig az ipari részvénytársaság saját telepén dolgozik, akkor bázisul a nem saját telken dolgozó üzemeit veszi. A Nagyiparosok és Munkaadók Szövetsége ezt az adóztatást igen súlyosnak találta s a százalék leállítására nézve tárgyalásokat folytat Tancred Costantinescu kereskedelmi miniszterrel, mert ez az adó a tényleges jövedelemtől függetlenül fizetendő s így a százalék túlságosan megterheli az ipart és kereskedelmet.

Nagyváradon a városi közigazgatás most állítja össze a jövő évi költségvetést, amelyből függ az új adó életbe lépése. Felkerestük Benedek Aladár pénzügyi tanácsost s kérdést intéztünk hozzá, hogy az új adóval szemben milyen álláspontot foglal el.

— Az 1925. évi költségvetést most állítjuk

össze — mondotta Benedek Aladár tanácsos — s ennek mérlegét még természetesen nem ismerhetem. De már most jelezhetem, hogy a taxák tekintetében nemcsak emelésről nincs szó, hanem azok mérséklését tervezem. Mi a közönség teherbíróképességét csak annyira vesszük igénybe, amennyire a közigazgatás érdekében szükséges. Az bizonyos tehát,

hogy az új telepadó igénybevétele nem gondolunk,

de ha szükség lenne rá, a 20—30 százalékot nem vesszük igénybe, legfeljebb 5—10 százalékot. Hiszen mi adunk 20—30 leírt iparpártolási célokra területet s nem vehetünk, ha szükség lesz, magas adót az iparvállalatoktól. Egyelőre azonban függőben tartjuk a felhatalmazást s csak akkor vesszük igénybe, ha a költségvetés eredménye indokoltá teszi.

A méltóságos ur eladja butorait

A nagyváradai pénzügyigazgatóság helyzetére erősen felhívta a pénzügyminiszter figyelmét az a jelentés, amelyet Olteanu pénzügyi felügyelő terjesztett elő a Coroi Sándor adminisztrátor ellen lefolytatott vizsgálat eredményéről. Ennek tulajdonítható, hogy Olteanu inspektor Bukarestből visszatért, Kolozsvárról Veltzeanu inspektor megérkezett s holnap érkezik Simionescu pénzügyi vezérigazgató, hogy tájékozzódjék az itteni helyzetéről. Maga Coroiu Sándor is megérkezett Nagyváradra.

Mint Kolozsvárról jelentik, nagyváradai pénzügyi adminisztrátornak egy más városbéli adminisztrátort szemeltek ki, akiről az a hír járja, hogy előbbi állásában az alárendelt személyzettel olyan méltatlanul bánt, hogy a tisztviselők küldöttsége felkereste a pénzügyminisztert s panaszt tett a hivatal vezetője ellen, akit a miniszter Dévára helyezett át. Nagyváradon nagy megdöbbenést keltett a hír, hogy idehelyezik azt, aki a román és magyar tisztviselőkkel szemben olyan hangot használt, hogy a türelmes és diszciplínált tisztviselői kar kénytelen volt a miniszter oltalmát és segítségét igénybe venni.

Nagyvárad irányadó körei a hírről értesítve, közbeléptek Bukarestben s a pénzügyminisztert informálták, hogy a kinevezés rossz vért fog szólni.

Maros Gábor inspektort, aki betegsége miatt nem teljesít szolgálatot, szabadságot állományba helyezte a miniszter. Nyugdíjazásáig fizetést kap. Az érdemekben gazdag volt pénzügyigazgató 65. életévének betöltése napján felkeresték a pénzügyigazgatóság tisztviselői, akiknek nevében Szabó Akos h. pénzügyigazgató fejezte ki jókívánatait a mindegyik által szerelt és becsült főtisztviselőnek.

Maros Gábor a szeretet és nagybecsülés őszinte megnyilvánulása úgy megragadta, hogy könnyezett. Megköszönte a jókívánatokat s elmondotta, hogy kénytelen eladni egy szoba butorát, hogy megélhessen s elköltözhessen.

A volt pénzügyigazgató, méltóságos ur, román főhivatalnok közel félszázados munkásság után butorait adja el. Az időknek ilyen jelei most már gyakoriakká lesznek.

Ki köteles fizetni a kórházi szállításokért?

A biharmegyei közkórháznak volt egy cikluson keresztül szállítója Dancse János pékmester, aki szorgalmasan szállította a kenyeret a közkórháznak. Mikor benyújtotta a számlát 380.000 lejrről a megyének, azt a választ kapta, hogy a kórház nem a megyéé, mert közben az állam átvette s így a megye nem fizet.

Dancse beperelte Biharmegyéet a nagyváradai törvényszék előtt, ahol bemutatta a vármegyével kötött szerződését. A törvényszék a követelést elutasította azzal, hogy a kórház nem a megyéé, hanem az államé. Dancse ügyvédje, dr. Andru Sever a táblához felebbtette meg az ítéletet, amely tegnap vette tárgyalás alá az érdekes jogi esetet. A tábla a törvényszék ítéletét megváltoztatta s a vármegyéet kötelezte a közel félmillió követelés megfizetésére azzal, hogy a kórházat csak kezeli az állam, a kórház maga a vármegyéé s a szerződést is a vármegyével kötötte a szállító.

Uriszabó üzletünket

!

a „Sas-passagéban”
megnyitottuk

hol a legkényesebb izlésnek megfelelő elsőrangú **divat ruhákat** készítenk a legszolidabb árakban

!

Bacsó és Braun

Két—három szobás modern lakást keresek

magas lelépést és közvetítési díjat fizetek. Cim Stefan cel Mare (Tisza Kálmán)-tér 15 földszint kapu alatt balra. — Értekezni délután 2—5-ig.

Lányi Antal püspök elhagyja Nagyváradot

Lányi Antal tinini püspök néhány héttel ezelőtt útlevelet akart beszerezni. Az útlevélhez szükséges állampolgári bizonyítvány kiadását a városházán megtagadták a püspöktől, mert romániai állampolgárságát még nem ismerték el.

Minthogy Lányi Antal püspök útja mégis volt, az állampolgársági bizonyítvány kiadásának elutasítása után bejelentette, hogy ha másként nem utazhatik, kénytelen igénybevenni azt az utat, amire neki mult évben történt optálása módot ad vagysis repatriál.

A városi hatóság Lányi bejelentésére nem gördít semmi nehézséget sem a püspök távozása elé. Megtudtuk azt is, hogy a püspök már elutazott Magyarországra, ahonnan ugyan visszatért, de hazajövele után csakhamar összezsomagolja ingóságait s azután már rövidesen itthagyni hivat és Nagyváradot.

Vasárnap nyílik meg Mikes jubiláris kiállítása

Vasárnap délelőtt meleg és minden bizonnyal szívóbb jövő ünnepség színhelye lesz a Helikon műkereskedés népszerű és distingvált helyisége. Mikes Ödön, ezt a kiváló és a külföldön is elismert nevet szerzett festőművészt eredményekben gazdag művészi pályájának meggyedszázados évfordulóján keresik fel üdvözlő szavakkal Nagyvárad társadalmának minden rétegéből.

A jubileum alkalmából Mikes Ödön jórészt legújabb műveiből gazdag kiállítást is rendez a Helikon-ban, melynek ünnepélyes megnyitása délelőtt tizenegy órakor lesz. A jubiláns festőművészt elsőnek Marcus István művészeti főfelügyelő üdvözlö Nagyvárad társadalmának nevében Kocsán János ügyvéd intéz hosszú üdvözlő szavakat, úgyszintén a Szigligeti-Társaság nevében is üdvözléssel keresik fel Mikes Ödönt. Az impozáns jubiláris ünnepségen Nagyvárad egész kölgytársadalmja is részt vesz. A jubiláris kiállítás méltatásával vasárnapi számunkban foglalkozunk.

„A függöny most szalad széjjel Váradon“

Talán ez is hozzátartozik a nagyváradi színháznyitó előadásnak, a Mézesláncnak történetéhez:

Emőd Tamás, az ünnepelt szerző, a Blaha Lujza-színház direktora meghívást kapott Gróf Lászlótól, hogy vegyen részt a színháznyitó ünnepi előadáson személyes jelenlétével. Emőd nagyon szeretett volna eleget tenni a meghívásnak, de a Blaha Lujza-színház éppen a legközelebbi napokban szintén bemutatót tart s az új műsor végérvényes beállítása szigorúan megköveteli a költő-direktor közreműködését a pesti premier-rendezésben. Emőd tehát — bármilyen rosszul esett is neki, bármennyit is töprengett megoldásokon — mégsem jöhetett Nagyváradra.

Szerdán este, vagysis a nagyváradi bemutató napján, felkereste Emődöt a Blaha-színház igazgatói irodájában egyik nagyváradi ismerőse. A Blaha-színházban még nem kezdődött meg az előadás, de a színház cengők bérregtek a látogates ideje alatt. Emőd vendége látva a direktoron örölte nyugtalanlankodást, arra gondolt, hogy tán a Blaha Lujza-színház előadásának megkezdése az, ami Emődöt türelmetlenné teszi. Udvariansan felállt, kezét nyugtató Emődnek s ezzel búcsuzott:

— Nem zavarlak. Látom doglod van. Kezddék az előadás.

De Emőd mosolyogva nyomta vissza vendégét a karosszékre:

— Az előadás csakugyan kezdődik —

Tüzoltók, vámtisztviselők, falusi jegyzők a vizsgáztató bizottság előtt

A magyar tisztviselők román nyelvű vizsgájának második napján újból dr Popovici prefektus elnököl. Dr Bucico polgármester, Tempelean Dezső alispán, Chirila főjegyző és Pop János igazgató vizsgáztatnak.

A második napon az írásbeli tétel: írjon egy levelet. Mindegy, akármilyen lesz a levélben, csak román nyelven írójón. — Lehet szerelmes levél is, — mondja Tempelean alispán, aki — feszülten figyel a vizsgára, de sokszor kiütközik belőle a humor. Megmutatja a jegyzeteit, hogy leírassuk a vizsgázók neveit. Mindegyik név mellett ott van az alispán jegyzete.

— Nem kell félni, — mondja — nem adok én szekundát . . .

Egy félóra múlva beszédtek az írásbeli dolgozatokat, azután Pop igazgató kezdi feladni a kérdéseket.

Először a városi villamosmű alkalmazottai vizsgáznak, azután a tűzoltók kerülnek sorra. Sere Aurél tűzoltóparancsnok maga is eljött, hogy jelen legyen a vizsgán.

Mit tenne, ha tűz ütne ki? . . .

Legtöbbször komoly, kipróbált ember. Tiszta feszül rájuk az egyenruha. A csizmát is fényesre pucóvták. Erős vonásu kun-arok. Az izom úgy dagad a barnás bőrük alatt. Amikor öten a bizottság elé állanak, egyszerre koppán a csizmasarok. A vasfegyelmek meglátszik a viselkedésükön. Csendes, hallgatag emberek ezek. Ha tűz üt ki, ha veszedelem van, nincs szükség beszédre, csak tetterre. És mindegy, hogy az, aki az égő házban a bőrt teszi kockára és a fejét a füstvédő sisak borítja el, milyen nyelven hallgat és ideg- és izommegfeszítéssel menti a más vagyonát, azért az ezernégy száz lei havifizetésért, mert ennyit kapnak.

Ezekkel szemben nem is szigorú Pop igazgató. Néhány szaknabeli kérdést ad csak fel.

— Mit tesz, ha tűz üt ki?

— Elsősorban alármírozom az őrséget . . .

— Jól van, elég.

A tűzoltók után a városi vám alkalmazottai következnek, meg a kézbesítők. Azután a végrehajtók. Ezeket az embereket, akik most az asztal előtt állanak, minden nap ott láthatjuk az utcákon, sietnek, sok dolguk van. Most kikéftl ünnepelő ruhában szorongának a bizottság előtt.

Ne féljen, kisasszony . . .

Kivülről, az újságíró „páholyból“ könnyebb nézni a vizsgázókat. De a mi homlokunkon is kiüt a veríték, ha egyik-másik öregebb tisztviselő nem tud jól

vette elő zsebóráját — de te csak maradj. Nyolc óra van. A függöny most szalad széjjel: — Váradon.

megfelelni. Szeretnénk oda menni a zöld asztal elé és megfogni az öreg, agyondolgozott becsületes magyar ember kezét:

— Nagyságos bizottság, megfelelek én helyette. Mert irtózatosan nehéz egy ilyen öreg embernek egy új nyelvet elsajátítani. Sehogy sem fog már a feje. Istennem, elnéző jóakarattal, emberi érzés kell ide. Mi a fiatalabbak ugysis megtanulunk románul.

Pop igazgató ur is észreveszi, hogy sokan félnek és még azt sem tudják kimondani, amit különben tudnak.

Az egyik szalontai tisztviselő jól tud románul. Az írásbeli feladatot jól oldotta meg, mégis dadog most a bizottság előtt.

Tempelean alispán jóakarattal bátorítja:

— Ne féljen, kisasszony! . . .

A margittai adóügyi jegyző is jól megírta a levelet, mégis most a bizottság előtt alig bir szólni.

Meg kell érteni ezeket embereket. És bizonyos, hogy megértik őket. Popovici prefektus sok jóindulattal segít nekik. Bucico polgármester is. Csak a döntésnél is ilyen jóakarattal legyenek . . . Ezek az urak ismerik a tisztviselő sorsát. Bizonyos, hogy meg is lesz a jóakarattal bennük.

Kik vizsgáztak?

A vizsga második napján délelőtt a következők állottak a bizottság elé: Salamon Béla, Kiss Lajos, Pintea György, Csekő Kálmán, Zsigmond Ilona, Varga Zoltán, Jeremiás Lajos, Krasznér Gizella, Szilágyi Jolán, Pap Pál, Dambner Sándor, Klimó Albina, Losonczy Mária, Nagy Adrienne városi tisztviselők. Frigyes Izsó alatorvos, Létai Sándor, Fenesi János, Szakács József, Solyom Sándor, Kovács István, Bor Géza, Farsang Ede, Zsolnai Béla, Molnár Ilona, Javarik István, Gothárd Vilmos, Mihályi Karola, Molnár Ede, Beöthy Kálmán, Bereghy Sándor, Kovács János, Leitner Ede, Heim János, Wawrek Sándor, Péchy József, Karper Zoltán, Mihályi Tivadar, Benicz István, Molitorisz József, Liszka István, Maniczki Jolán, Borbély László, Bubala László, Kocsis Béla, Fehér Ede, Szabó Zoltán, Biró Sándor, Kocsarovszky Gyula, Kerekes István, Biró Ferenc, Rieger Agoston, özv. Dajkovicsné, Zajos Kálmán, Végh Lajos, Péchy Károly, Baroczi, Kincses, Kiss Zsigmond. A vizsgák még nem fejeződtek be . . .

* A lipcei vásárról nagy mennyiségű szőrméaruval megérkezett Leichner szücsmester Str. Ciorogariu (Uri-utca) 4.

Apolló mozgó

5, 7 és 9 órákor

Atlantic nyári mozgó

9 1/4 órákor

Ma, szombaton utoljára

Martin apó puttonya

Érdekfeszítő társadalmi dráma 6 felvonásban.

Ezt megelőzi egy kacagtató Zígottó burlesc. — Szombat d. u. mérsékelt helyárak

Nyolc családot el kell helyezni

Gitye Demeter vasgyáros, Templom-tér 17. sz. alatti házában lakói levelet irtak a „Nagyvárad” szerkesztőségének, amelyben tudtul adják, hogy megkezdtek a ház lebontását. Egy lakást már lebontottak a házból és a házigazda lebontatja a többi lakásokat is. Készségesse fordulnak hozzánk, segítsünk rajtuk.

A Nagyvárad munkatársa tegnap kint járt a helyszínen és beszéltünk az elkészített emberekkel. Csupa munkások, kis egzisztenciák, akik egy-két szobás lakásban laknak, fizetik a házbért és rettegnek, mikor kezdik lebontani a házat. *Nyolc lakója van a jókarban levő háznak, amely összedüléssel sem fenyeget.* A ház lakói a következők: Tamás György vasmunkás a Gitye-gyárban nős egy gyerekkel, Ujlaki István pék három gyerekkel, Szolinger Béla kerékgyártó három gyerekkel, Szele Kálmán cipész kilenc gyerekkel, Bartos István piaci árus három gyerekkel, Pop Tivadar ácsmester négy gyerekkel. A nyolcadik lakó Szecey István lakatos volt, aki Petrosényba ment. Lakása megürült, Gitye Demeter háztulajdonos Tóth Lajos sofőrnek adta ki, azzal, hogy azt kívánságára köteles rendelkezésére visszabocsátani. Pár nappal ezelőtt felszólította Tóth Lajost, hogy azonnal hagyja el a lakást. Amikor ez megtörtént, lebontották a lakást.

— Már két éve húzódik ez a lebontás kérdése — beszél a lakók — két éve élünk bizonytalanságban. Gitye úr háztulajdonos már nem is fogadja el tőlünk a lakbért, bírói letétbe helyezük már régén a Lakók Szövetsége útján.

— Allami gyár épül itt, így mondja Gitye úr nekünk. Nem ellenkeznénk mi, elmennénk innen, csak adnának másik lakást.

Az udvar hátsó részében már felépült a gyár. Berendezve még nincs, nem dolgozik. A gyár épülete előtt sinek vannak lerakva és minthogy a Gitye-gyárnak szüksége van az iparvasutra, ezért kell lebontani a házat.

Dancu rendőrkapitány, a velencei kerület parancsnoka csak tőlünk értesült a lakás lebontásáról, a kilakoltatáshoz nem adott karhatalmat.

— Gitye úr járt nálam a házlebontási ügyben. Én felhívtam a lakókat, hogy szerezzenek lakást, nehogy télire, amikor a házat lebontják, lakás nélkül maradjanak. Mást nem tudok mondani ez ügyben.

A lakók közül egy sincs olyan anyagi helyzetben, hogy lakást tudna venni magának. Többen kérték Gitye Demetert, hogy tudnának lakást szerezni, fizesse meg a lelépési díjat. Gitye Demeter erre nem hajlandó.

Mi lesz a nyolc családdal, kérdezzük, ki fog lakást adni nekik. Gitye Demeter nem, a város sem. Az iparvágány fel fog épülni egy ház lerombolása árán. *A városi tanács megadta a ház lebontására az engedélyt.* Örömy Gyula építész szerint iparpártolás címén rendelték el a lebontást, azonkívül erre a házra is ráhúzták a megszokott sémát: „veszélyes benne lakni, meg vannak repedezve a falak”. Gitye Demeterrel nem volt alkalmunk beszélni, mert Bukarestbe utazott.

Tudjuk, hogy Gitye Demeter saját vasszorgalmával és becsületes törekvésével hatalmas ipartelepít teremtett, amely méltán erőszakkal arra, hogy a hatóságok teljes erővel támogassák. Mint a román iparosvilág egyik rendkívül tevékeny tagja példát mutatott arra, hogy miként kell alkotó munkával a románságnak az iparban tért hódítani. Nem is arról van tehát itt szó, hogy az ő terjeszkedését, üzemének fejlődését meggátolják. A cél az, hogy a

nyolc családot juttassák fedélhez, mert az utcára nem mehetnek. Nézetünk szerint ez éppen olyan érdek, mint a tisztviselők elhelyezése, mert a hatóság a nyolc család elhelyezésével egy nagy román gyár bővülését teszi akadálytalanul lehetővé.

Kirabolták a váradszőlősi katolikus templomot

Pár héttel ezelőtt megírtuk, hogy a fugyivásárhelyi római katolikus templomot ismeretlen tettesek kifosztották és ugyanazon éjszaka próbálták feltörni a váradszőlősi katolikus templomot is.

Az elvetemült emberek munkája akkor nem sikerült, mert Serli Viktor lelkész praktikus zárt alkalmazott a templom ajtajára, amely ellentállt a betörők feszítővasának.

Tegnap éjszaka ismeretlen tettesek alkulccsal felfnyitották a váradszőlősi templomot. Behatoltak a templomba és elvitték az ezüst szentségtartót, egy aranyozott kelyhet és több kisebb értékű kezgyszert. Nem sikerült feltörni az oltárszekrényt a betörőknek, pedig vésővel majdnem teljesen szétzúzták.

A betörést a harangozó vette észre, reggel azonnal jelentést tettek a csendőrségnek, akik megindították a nyomozást.

A városok saját hatáskörükben rendezhetik tisztviselőik fizetését

Dr Vostinár János a csernovitzi kongresszusról

A Csernovitzban megtartott városok kongresszusáról tegnap érkezett haza dr Vostinár János főjegyző, polgármesterhelyettes, aki Csernovitzban Nagyváradot képviselte. Kíséretében volt Fildán József aljegyző is.

Dr Vostinár a csernovitzi tárgyalások eredményeiről a következőket mondotta: — A kongresszus három napig tartott.

Dr Costinescu, Bukarest polgármestere elnökölt. Az első nap a kölcsönös bemutatkozással, udvariassági aktusokkal telt el és 60 város polgármestere megtekintette Csernovitz nevezetességeit. A kongresszus elsőnek az építkezések szükséges megkezdését vetette fel s elfogadták azt a proposíciót, hogy nagyváradi mintára megszervezett részvénytársaságok siettesék az építkezések megindulását. Nem kevésbé érdekes az a javaslat sem, mely a városok élélmzésének feljavitása érdekében azt kívánja a kormánytól, hogy a falusi termelő ne legyen annyi vám- és egyéb illetéknek alávetve.

— Nagyváradnak jutott az a szerep, hogy elaborátumot készítsen a tisztviselők fizetésének egységes rendezése és kategorizálására vonatkozóan. Ismertettem a lehetetlen állapotokat, hogy minden város másképp dotálja tisztviselőit. Azt kívánjuk, hogy ez az anomália megszűnjön,

az egyforma állások egyformán legyenek dőlva és a szükséges kvalifikáció nélkül ne lehessen kinevezni senkit.

— Javaslatom meglehetősen nagy vihart kavart, a felszólalásokra Varariu miniszteri biztos reflektált. Kijelentette, hogy a kormány régen foglalkozik a rendezés kérdésével s a tisztviselő-ügy rendezése még a parlament ősi ciklusában tárgyalás alá kerül. Varariu miniszteri biztos felhívta a városokat, hogy addig is saját hatáskörükben belátásuk szerint intézkedjenek. A tisztviselők fizetési igényeit rendezzék s a miniszterium minden esetben megadja majd a jóváhagyást. A kongresszus a közigazgatási reform szakaszának felőlvizsgálására egy hat tagú bizottságot delegált. A bizottság három tagja regábeli, három erdélyi. A városok jövő évi kongresszusa Bukarestben lesz.

SZÉPSÉGNIBÁIT

tökéletesen elavosítottatja, arhajakat, szepit, szmicsit végleg, utonyomok nélkül D. Sternberg Helén kozmetikai intézetében, Mária Királyné (Báner)-tér 3. em.

LÁBIZZADÁS

ellen egyetlen biztos szer a CSANDA-féle

Kapható Csanda gyógyszerlárában Str. Mosoiu (Kert-utca)

PODOL

Uj posztóáruház

ZAUBERER & COMP

Str. Gen. Mosoiu (Mezey Mihály-utca) 7.

férfi és női öltöny és kabát

Szövetek nagy választékban

Cimre figyelni!

Cimre figyelni!

hallatlan olcsó árban!

Győződjön meg az alant felsorolt árúk olcsó áraitól:

1 matring fénypamut, feh.	2 Lei
1 " " D. M. C. feh.	4 "
1 spulni cérna, "ku yafejú, 400 J. . .	8 "
1 " " Clark, 300 J.	11 "
1 " " Coals, 1000 J.	32 "
1 " alsószál, 1000 J.	16 "
1 pár gyermekkeztü	5 "
1 pár pótent gyermekharisnya l. . .	15 "
1 pár női selyemharisnya	130 "
1 drb gyermeksapka, téli	37 "
1 drb Szent-György-szappan valódi .	9 "

Továbbá harisnyák, zsebkendők, kötött-, szövött- és rövidárú igen előnyös árakban.

Klein Sándor és Tsa

Str. Episcopul Giorogariu 1a. sz. (Uri-utca)

A legszebb Nő-i

Legtökéletesebb férfi

Legjobb gyermek

CIPŐK

a „DERBY”

cipőgyárban készülnek

Legolcsóbb gyári szabott árak!

Nagyváradfi fióközletek:

I. Bulevardul Regele Ferdinand 2 (Bazár épület)

II. Str. Avram Jancu (Kossuth-u.) 5. sz. Gyárépület.

III. Nicolae Jorga (Zöldfa)-utca: 7.

Kosztka tiltakozott, hogy feleségével szembesítsék

A pesti szerelmi dráma fejleményel

Budapest közönségét még mindig élenként foglalkoztatja az a szerelmi dráma, melynek szerencsétlen hőse Kosztka István dr. pénzügyi főtanácsos, aki agyonlőtte legjobb barátját, Valérián Zsigmond huszárezredet.

Tegnap délelőtt Kosztka baráti köréből Kertész K. Róbert kultuszminiszteri államtitkár és Medvész-Medico István vizsgálóbíró jelentkezett kihallgatásra, akik elmondották, hogy előttük Kosztka már régebben panaszkodott családi boldogtalansága miatt. A rendőrség déli egy órakor hivatalos jelentésben bejelentette, hogy Kosztka István dr-t szándékos emberölés büntette miatt letartóztatta.

Kosztka ideges állapota miatt már a rendőrségen is megkezdtek elmeállapotának megvizsgálását. A rendőrorvos véleménye szerint Kosztka tettét erős felindulásban követte el s valószínű, hogy önuralma is korlátozott volt, amikor régi barátját, Valériánt lelőtte. Ma délelőtt a rendőrség meg akarta kísérelni azt is, hogy Kosztkát szembesítsék feleségével. A letartóztatott azonban olyan felindultan tiltakozott a szembesítés ellen, hogy Szeszler Károly rendőrfőkapitányhelyettes elállott ettől a tervtől, amelynek különben sem lett volna perdöntő fontossága.

Egy magyar jegyző kálváriája

Igaztalan vádakkal egzisztenciáját veszélyeztetik

Legutóbb akkor irtunk Kocsis Béla árpádi jegyzőről, amikor néhány hónappal ezelőtt inkább félreértésekből keletkezett pörökösdes folyamán kibékült az árpádi lakosokkal és a bíróság, amely a helyszínrre kiszállott, megszüntette a peres eljárást.

A napokban azt a hírt terjesztették, hogy Kocsis az akkori pör ügyvédi költségeit jogtalanul behajtotta a száznál több pereskedőn. Ha ez a vád bebizonyult volna, alkalmas lenne arra, hogy Kocsis jegyző egzisztenciáját tönkrefegy. Értelhető volt Kocsis elkeseredése, aki most a jegyzői pályát otthagyni új állást akar vállalni, de itt felszólították, hogy előbb ezt a vádat tisztázza.

Tegnap felkeresett bennünket dr. Lévai Béla nagyváradi ügyvéd és a következőket adta elő:

— Tény az, hogy amikor az emlékeztetés árpádi per befejeződött, mielőtt a bíróság megszüntette volna az eljárást, én a felmeres ügyvédje egyezséget kötöttem a vádlottakkal, hogy ügyvédi költségeim fejében, — amelyet a bíróság különben is megítélt volna, — a tehetősebb emberek 100—100 leit fizetnek. Az egyezséget be is jelentettem a bíróság előtt, amely azt tudomásul is vette.

— Néhány héttel a megegyezés után kidoboltattam a faluban, hogy a megegyezés értelmében az ügyvédi honoráriumot ottani megbízottam Erdélyi Gábor kezéhez fizessék le. Amikor a felszólításnak nem volt meg a kellő hatása, ügyvédi írászó lást küldöttem és a 100 lei ügyvédi költséget, valamint a felszólítólevél 15 leies költségét szedte be Erdélyi Gábor.

— Nem áll az a hitesztelés, mintha huszszet leit már beszédtek volna, mert utólag öten-hatan fizettek eddig.

— Ez a tény. Nekem jogom volt az egyezés alapján ügyvédi költségeimet inkasszálni. Kocsis jegyzőnek az ügyhöz semmi köze sincs és nem értem mi céljuk lehetett azoknak, akik Kocsis jegyzőről olyan híreket terjesztenek, amelyek az anyagi is sokat hányatott ember egzisztenciáját tehetik tönkre.

Harangavatás Belényesen

(Belényesi tudósítónktól.) A belényesi református egyház szeptember hó 28-án avatta fel új harangját, melyet a gyülekezeti tagok filléreiből készítettett 105 ezer lei költséggel. A harang súlya 5 és fél mázsa.

Az ünnepély lefolyása a következő volt: 27-én este az egyház vezetősége a harang költségeinek a fedezésére műkedvelő előadást rendezett. Szilgietinek „Liliomfi” című vígjátékát a következő szereposztással hozták színre: Női szereplők voltak: Maies L.-né, Nagy L.-né és Ciavici G.-né urasszonyok. Balla Mica és Mocányi Rózi kisasszonyok. Férfiak: Mukkenhaupt József, Nagy Lajos, Gyulai Imre, Gyulai István, Halász Béla, Zsupun János, Kajtor Lajos és Nagy Sándor urak. A maszkírást Tatár F. ur végezte a megszokott buzgósággal és szakértelemmel. Az előadást tánc követte. A terméket zsufolásig megtöltött lelkes közönség a szövevényes meséjű darab helyzeti komikumain igen jól mulatott s elismeréssel adózott a merész műkedvelőknek, akik 8 napi próba után derekasan megállták helyüket.

Másnap reggel fél tíz órakor egy helybeli, mint a vidékről besereglett nagyszámu reformátusság megtöltötte az utcákat a vártak a harangnak a vasutól való ünnepélyes beszállítását. Ennek a rendezője Kristó József presbiter volt. A harang nem látszott a sok szép koszorútól s a kocsinak négy kerekre is virágokkal volt díszítve. A hat szép fehér ökröt, melyet a tárkányiak két napig szappanoztak a Körösben, ragyogott a tisztaságtól s elborította őket a sok szép virág, koszoru és szalag. Így indult meg a menet végig a városon, két oldalt a harang mellett fehérbe öltözött koszoru lányok kíséretében. Istent dicsőítő ének hangjai mellett s mint hólavina nőtt a nép, amerre a menet hömpölygött.

A templom előtt a templomi énekkar és a pap-ság fogadta a megérkező szép harangot s ekkor megkezdődött az isteni gyülekelet. Itt Böszörményi esperes, Arday Aladár gyantái és Juhász András várasfenei lelkészek szerepeltek. A templomi énekkar Varga L. vezetése mellett szépen énekelt s Csáthi virtuóz orgonajátéka gyönyörködtette a nagyszámu ünneplő közönséget.

Délután vallásos összejövetel volt a templomban, hol bibliát magyarázott Nagy Zoltán gyoroki lelkész, szavalt Tatar Ilonka s szépen énekelt a templomi kar, majd szóló orgonázásban gyönyörködtette a közönséget Csáthi L. ur.

Meg kell itt említenem, hogy a harang beszerzésére belényesi születésű s ez időszert nagyvárad lakos, Boros János és neje Klitus Lujza 20.000 leit adományozott s hogy a beszerzési összeg csaknem összejött, Antal Béla gondnok fáradságtalanságának köszönhető. Köszönet illeti egy a világi, mint a katonai hatóságot, akik előzékenységgel és készséggel egy helyben, mint Nagyváradon nagyban elősegítették ünnepélyünk fényét. Hála és köszönet illeti Belényes városát s különösen ennek primárját, aki a városi pénztárból 5000 leit utalt ki a mi reformátusi harangunkra. Szolgáljon követendő példaul sokaknak!

* Vidéki tisztviselőnk és tisztviselőik is élvezik a kedvezményes olcsóbb árakat Rimanóczy-utca Kertész női divatszövet, posztó és vászonárak Reklámüzletében.

Egy francia gróf vakmerő lopása Budapesten

A kommiun bukása után Budapestre érkezett Jean de Gaillard gróf, aki sok szélhámoságot követett el a magyar fővárosban. Tulzó monarchistának vallotta magát, a legelőkelőbb társasággal is összeköttetésbe került és többeket kisebb összegek erejéig megkárosított. Megismerkedett Kálmán László bankárral, akit meg akart zsarolni. Azt állította, hogy 1.500.000 frankot adott át a bankárnak, akit, miután ezt a fenn nem álló követelést nem teljesítette, sikkasztásért feljelentett a rendőrségen. Kálmán a főkapitányságon a francia gróf feljelentésére őrizetbe vették és mikor másnap elengedték, a bankár lakását kifosztva találta. Megtudta, hogy a gróf hatolt be lakásába és onnan mintegy félmilliárd értékű ingóságok: bútorszállító-kocsin elvitt. A lopott tárgyakat több műkereskedésben adta el.

Miután az alaptalan feljelentés ügyében az eljárást pogerősen megszüntették, Kálmán László a francia grófot zsarolás, hamis vád és lopás miatt feljelentette. Gaillard megszökött Magyarországról. A büntető törvényszék a következő elfogatói parancsot adta ki:

„Gaillard János gróf alaposan gyanúsítható a Kálmán László sérelmére elkövetett lopás büntetével. Személyleírása a következő: neve Gaillard János gróf, született Párisban 1897-ben, állampolgársága francia, vallása római katolikus, nőlen, foglalkozás nélküli, atyjának neve id. Gaillard János gróf, barnahaju, magas ember, különös ismertetőjele halántéka táján lövés sebhelye.”

Remény van arra, hogy a tolvaj francia gróf, aki most Párisban van, nemsokára a magyar bíróság elé kerül.

Szabó Dezső előadása rendőri asszisztenciával

Szabó Dezső most tartotta meg előadás-sorozatának első részét, melynek Dickensről kellett volna szólnia. Nagyszámu hallgatóság gyűlt össze, a társadalom minden rétege képviselve volt. Felűlt a női hallgatóknak nagy száma, akik lázas szemmel várták Szabó Dezsőnek még tavalyról emlékeztető „jó mondásait”. Elmondta fáradtságának, betegségének okait és eleven erővel támadta azokat, akik alkotó munkájában gátolják. Hangsúlyozta, hogy élte szakadtaig felveszi a harcot a magyar faj ellenségeivel akik még sohasem voltak olyan diadalmasak, mint most. „Soha nem íbádom meg, amit tettem, bár nem veszek részt abban a hajszában, amit az emigránsok ellen folytatnak, mégis elítélem őket, amiért alkalmat adtak annak a reakciónak a megszületésére, amelyet ma Magyarországon a szlovák és a germán elem képvisel. A germánosság még sohasem volt olyan úr a magyar élet minden pozíciójában, mint most. A germán buldogg kiviesorította rettentő agyarárt és elnyeléssel fenyeget mindent, ami magyar. A közoktatásügy germán kezében van. Ölik, gyilkolják a magyar ifjúságot.”

Szabó Dezső ezen szavaira a hallgatóság, láthatólag a diákság, zajos tetszésnyilvánításba kezd. Ugyanabban a percben az első sorban ülő rendőrtisztviselő elhagyta a helyét és a közönség heve

NAGY CIPŐELÁRUSÍTÁS!

908

Csak 20 napig

== GONDA TESTVÉREK Cipőáruházában ==
 BULEVARDUL REGELE FERDINAND 5. sz. (PARK-SZÁLLODA ÉPÜLET)

Csak 20 napig

Túlhalmozott raktár miatt az összes raktáron levő női-, férfi és gyermekcipőket minden elfogadható árban elárusítjuk.

mozgolódása közepette kifelé tart a terebről. Szabó Dezső még mindig a germán faj térhódításáról beszél, amikor szétvnylik a függöny és egy szolga egy cédulát ad át az írónak. Szabó Dezső elolvassa a cédulát és hirtelen, de merész fordulattal az irodalomról kezd beszélni. A cédula ugyanis egy nagyon lakonikus felszólítást tartalmazott: „Térjen a tárgyra”.

ÚJ DONSA GOK

* Mégis lesz külföldi kölcsön. Bukarestből jelentik: A Banca Nationala kormányzója, Oromulu hivatalos jelentést tesz párisi és londoni tárgyalásainak eredményéről és újjólag hangsúlyozta, hogy a külföldi kölcsön kérdése a legrövidebb időn belül tető alá kerül.

* Csak részben adtak moratóriumot a külföldi tartozásokra. Bukarestből jelenti a Rador: A minisztertanács a külföldi tartozások ügyében hozzájárult a moratórium meghosszabbításához azokkal az államokkal szemben, amelyekkel a megegyezés még nem jött létre. A vonatkozó rendelet, amely kiemeli azokat az országokat, amelyekkel szemben megegyezés még nincs, holnap jelenik meg.

* A tanács adja ki az illetőségi bizonyítványt. Az állampolgársági bizonyítványok kiadásában fölmerült változás nagy nyugtalanságot idézett elő a közönség körében. Főleg az utlevélkére akadtak meg, mert viszont az illetőségi bizonyítvány beszerzésének mikéntje is meglehetősen homályba burkoloztak. Ez a kérdés nyert elrendezést most azzal a határozattal, hogy az illetőségi bizonyítványokat ismét a tanács fogja kiadni mindazoknak, akik 1918 óta itt laknak. A kérvényekhez a bejelentő hivatal adatait kell mellékelni.

* Kész a Vadul Commercial. Bukarestből jelentik: Tancred Constantinescu kereskedelmi miniszter előtt megjelent ma a kereskedőknek egy nagyobb küldöttsége a Vadul Commerciala (Kereskedelmi rév) ügyében és közölte, hogy a kérdés sürgős elintézése az egész román kereskedelmi világ legfontosabb problémája. A kereskedelmi miniszter kijelentette, hogy a kérdésben hétfőn fog végleges választ adni, mert időközben megállapodásra óhajt jutni Marzescu igazságügyminiszterrel.

* Eljegyzés. Hubertus (Oradea-Mare) és Aurelio D. o m e n t h (Trieszt) jegyesek. (Minden külön értesítés helyett.)

* Felnőttek ipari tanfolyama. Az Orsolya Zárda felsőruhavarró és virágkészítő tanfolyama iránt nagyarányú az érdeklődés, ami már magában is elárulja az ezme praktikus voltát. A ruhavarró tanfolyam hétfő, szerda, a virág készítő tanfolyam kedd és csütörtök d. u. 3-tól fél nyolcig lesz. Szerény viszonyok között lévő úrnőknek két kedvezményes helyet tart fenn a zárda vezetésébe, mely iránt érdeklődni lehet a zárda főnöknőjénél. Jelentkezni lehet naponként délelőtt a zárdában.

* Sirkövetés. Néhaj Steiner Adolf, Steiner Adolfné és Steiner Ernő mérnök síremlékeinek felavatása folyó hó 5-én, vasárnap délelőtt 11 órakor lesz a váradvencei izraelita temetőben.

Néhaj Gonda Goldstein Hermann síremlékeinek felavatása f. hó 5-én, vasárnap délelőtt 10 órakor lesz a Rulikovszky-uti temetőben.

* Marghiloman nagybeteg. Bukarestből jelentik: Marghilomannak, a nagy román politikusnak állapota napok óta aggodalomra ad okot. Tegnap bécsi professzor érkezett a nagybeteg államférfihoz, aki konzilium során megállapította, hogy a felgyógyulásra kedvező jelek mutatkoznak és közeli veszélytől semmiestre sem kell tartani.

* „KEGYELET” a Sas alatt.

* A tisztviselők követelése. Bukarestből jelentik: A tisztviselők holnap kezdik meg országos gyűlésüknek alkalmi ülését, amely dönteni fog annak a nagyszabású demonstrációnak kérdésében, a mellyel a tisztviselők gazdasági helyzetük siralmas volta miatt akarnak tüntetni.

* A velencei gyilkosság, amit ritka kegyetlenséggel hajtottak végre, óriási izgalomban tartja a környéket. A tettest elfogta a rendőrség és kötél általi halálra ítélték, amit végre is hajtottak. A felakasztás után derült ki az illető ártatlansága, ami óriási izgalmat váltott ki a nézők soraiban, akik „A velencei kis pék” előadását élvezettel nézték végig a Dorian filmszínházban.

* Halál az utcán. Tegnap délelőtt a Str. Gojdu (Beöthy Odón-utcán) összeesett Fehér Károly 39 éves nagyváradi pincér. Pillanatok alatt kiszenvedett. A rendőrvosi hullasemle a halál okául szívbaját állapított meg.

* A Bermann fehérneműáruház megegyezett hitelezőivel. A Bermann fehérnemű áruház kényszeregyezségi tárgyalása tegnap volt. Bermann 1.400.000 passzívájával szemben 500.000 lei az aktívája. Ötven százalékos egyezséget ajánlott fel, a mit a hitelezők el is fogadtak.

* Kik mennek vizsgára az államrendőrségtől. A nagyváradi államrendőrség tisztikarából, illetve tisztviselői, közül a következők mennek vizsgára: Darabant Ferenc, Biró József, Kusenda István, Molnár István, Fodor Béla, Fodor Laura, Zilahy Antal, Lammel Jenő, Nagy János, Szapoleczav János, Starrak Alfréd és Wolff Gyula.

* Leszállították az osztrák kamatlábat. Az osztrák nemzeti bank a kamatlábat Zimmermann hozzájárulásával 15 százalékról 12 százalékra szállította le.

* Zsigmond festőművész képtárlata Kornweisz képeretező szalonjában október hó 10-ig.

* Kézimunka kiállítás. Kélin, függöny, drapéria, abroszok, diványpárna, aranyterítők, tiponnel, madeira munkák, gobelinek, filécspékék, betétek, motívok mindenféle nagyságban nagyon olcsón kaphatók Weinbergerné Zárda-utca 1. sz., Str. Manastari, Kapucinus-utca mellett.

* Bécsi Schmidt-bonbonok Aszódinál, Sas-palota 10 deka lei 24.

LEGUJABB

Németországot fölveszik a Népszövetségbe

Párisból jelentik: A Matin a német memorandumról folytatott francia minisztertanácsról a következőket írja: A kormány Németországnak a Népszövetségbe való felvétele kérdésében kedvezően döntött olyannyira, hogy Németország felvétele több mint bizonyosnak tekinthető. A minisztertanács véleménye az, hogy Belgiumot és Angliát a francia álláspont elfogadására kell rábírn.

A francia követ kikérte a bombamerénylet ártáit

Budapest, október 3. A francia követtség megbízottja megjelent a büntető-törvényességre, hogy a bombamerénylet ártáit mint sértett tanulmányozhassa. A követtség a főtárgyaláson képviselteti magát.

Hölgyek figyelmébe!

Kosztümök és köpenyek legdivatosabb készítése már **800 leitől**

Fleisz Károlynál Str. Gojdu 11. (Beöthi Ö.-ut)

Old England keztyűi, harisnya, női férfi ernyői legjobbak és és legolcsóbbak.

TOZSDE

Zürich, október 3. Nyitás: Berlin 10 0-a 120 fél, Newyork 522 fél, London 2328 fél, Páris 2750, Prága 1575 fél, Budapest 0.0068, Bukarest 265, Bécs 0.0073 fél.

Bukarest, október 3. Zárlat. Devizák: Páris —, London 190 fél, Róma 840, Zürich 36'65, Bécs 27, Prága 570.

Valuták: Font 80k, frank 1080, svájci 35, lira 860, dinár 260, dollár 191 fél, osztrák 29, magyar 27, szokol 560.

Zürich, október 3. Zárlat: Berlin 10 0-a 124 fél, Amsterdam 202'30, Newyork 522 fél, London 2330 fél, Páris 2750, Milánó 2282 fél, Prága 1565, Budapest 0.0063, Belgrad 720, Bukarest 270, Bécs 0.0073'40.

Budapest, október 3. A pénteki értékpapír zárlat: Angol-Magy. 39. Bosny. Agrár 45, Magy. H. 395, Osztr. H. 148, Leszám. 54, Olasz. 20, Mercur 9, Keresk. b. 97, Magy. Ált. Kész. 2260, Délv. 5500, Magnezit 1190, Földhitel. 220, Államv. 403, Danubius 1700, Ganz Vill. 890, Hoffer 92, Láng 77, Lipták 11, Osztrák légszsz 395, Izzó 500, Cukoripar 1700, Östermelő 168, Ruggyanta 191, Trust 152, Pamutipar 158, Gutmann 810, Liqnum 39, Ocean 167.50, Phöbus 36.

Budapest, október 3. (Terménytőzsde.) A terménytőzsde szilárd. Budapesti buza 450, pestmegyei 442, budapesti rozs 410—412500, pestmegyei takarmányárpa 380, tiszavidéki sörárpa 470, budapesti újrab 340, tavalyi 360, budapesti csőves kukorica 135—145 ezer korona.

SZÍNHÁZ

Az első színházi hét műsora:

Szombat d. u.: Rózsalaány, mérsékelt helyekkel, fél négy órai kezdettel.

Szombat este: Mézeskalács.

Vasárnap d. u.: Három grácia; este: Mézeskalács.

— Mézeskalács. Emőd Tamás szenzációs sikert aratott magyar motívumokkal és meselakokkal tarkított operettje, a Mézeskalács kerül színre szombaton és vasárnap este. A gyönyörű operett sikerét mi sem jellemzi jobban, minthogy az első két előadás után az egész város a bájos operett vezérmotívumát énekli. A ma esti előadás keretében ugyanazok játszik a főszerepeket, mint az első este és pedig Barna Sári, Tóthné, Benes Ilona, Gróf László, Stoll és Bihari. A mai és holnap előadásra már csak korlátozott számban kaphatók a jegyek.

— Délutáni előadások. Szombaton délután mérsékelt helyárral a múlt szazon egyik legrapánabb és legnagyobb sikerű aratott operettje, a Rózsalaány kerül színre. Ebben az operettben mutatkozik be a váradi közönségnek Beteg Báby, a társulat új szubrettje, a többi szerepeket Barna Sári, Tóthné, Madas, Stoll, Bihari és Hevesi játszik. Vasárnap délután Lehar operettrevüje, az egész világon hódító körutat tett Három gráciát játsza el az operettegyüttes. A Három grácia Biczó, Barna Sári és Kertész Manci lesz. A férfiszerepeket pedig Stoll, Bihari, Hevesi és Martinek alakítják. A zenekart Békfi dirigálja.

— Vera Mirceva az első bérleti előadás. Az utóbbi években Nyugat-Európa minden színpadán az orosz irodalom mélyégesen emberi vonatkozású drámái foglalták el a főhelyet. A nagyváradi színház igazgatósága minden tekintetben lépést akar tartani a nyugati modern színpadokkal és ezért műsorába vette az orosz drámairodalom legjobb terméseit. Az első orosz dráma Mucrov hatalmas munkája, Vera Mirceva lesz, mely telve van erős emberi indulatok nyomán fakadó drámái fordulatokkal. A minden tekintetben izgalmas dráma főszerepeit Jósika Mici, Körösi Juci, Tóth, Martinek,

Hetényi, Galambos, Hevesi és Sós játsszák. A Vera Mircea premierje hétfőn lesz A) bérletben. A hétfői premier iránt érthető nagy érdeklődés nyilvánul meg úgy, hogy a jegyek legnagyobb része már elővételben kelt el.

MOZI

— Dorian Terrasse — Dorian Filmszínház. Ma, szombaton „A velencei kis pék” című olasz dráma van műsoron. A pénteki bemutatón osztatlan tetszést és sikert elért film méltán meg is érdemli azt a nagy érdeklődést, amelyet a közönség tanúsít a film iránt, mert oly izgalmas és érdekes cselekményű a film, amilyent már régen volt alkalma látni. Az örök szerelem városa, a csodaszép Velence látható a filmen, melynek főszerepét a szép és kedves Lya Mara alakítja. Az előadások a Dorian Terrasseon 9, a Dorian Filmszínházban 3, 5 és 7 órákor kezdődnek. A 3 órás előadás mérsékelt helyáru. Kedvezőtlen időjárás esetén a 9 órás előadás is a Dorian Filmszínház nagytermében lesz megtartva.

A HOLLÓ

Írta: Bónyi Adorján.

I.

Akkoriban még Sándornak hívták. Sem okosabb, sem butább nem volt, mint a többi magaskorú kisleány. Vékonyka volt, csendes, álmodozó. Kinézésén, mozdulatain, szaván nem látszott, hogy az élet valami különösebb dolgot tervezne vele.

Tompá, majdnem bágyadt figyelemmel nézte a világot. Olykor megrezgett és furcsa szorongás töltötte el. Semmi sem történt pedig, legalább is semmi, amit mások is észrevettek volna. Lehullott egy falevél, valahol a városka végén szörnyet üvöltött egy kutya, egy rózsza a maga dúsfáján megremegett a szélben s egyszerre hullatni kezdte hófehér szirmait, vagy hirtelen kisütött a felhők mögött a hold és a sötét szobába egyetlen vékony, sárga fénysávot ragyogtatott be végig a szőnyegen s fel a falon: ilyen apróságok történtek, ilyen apróságok, amikre a kisleány megrezgett, a vér szinte elapad benne és csodálatos sajnálkozás, félelem, vagy rettegés töltötte el.

De nem szólt róla senkinek.

II.

Egy este — tízéves lehetett — szobájában üldögélt. A leckéit már megtanulta (pontos, szorgalmas tanuló volt), játszani nem volt kedve, álmos még nem volt; még üldögél hát egy kicsit, aztán megnézi anyust, aki már hetek óta beteg, elbucuzik tője és lefekszik.

Az asztali lámpa égett, laposan szétterítette fényét az asztalon, egyébként félhomályban volt a szoba. Sándorka a divány sarkába huzódott és az ablakon keresztül a téli éjszakát bámulta.

Fehér volt kint a világ, a havat tombolva kavarta föl-alá a szél, recsegték a faágak és zörgött az ablak. Hiába volt éjszaka, künn az a fehér világ sejtelmesen világított és hideg döbentő fénye, mely beködlött az ablakon, volt majd oly erős, mint idebent a lámpafény.

Orvosságzag terjengett az egész házban. A folyosón lábujjhegyen jártak a cselédek. Egy szánkó állott meg, Sándorka nemsokára egy dörmögő hangot hallott: ez doktor bácsi, aki este is mindennap eljön anyushoz és éjszakára utasításokat ad a betegágy körül.

Feszülten figyelt: egyszerre oly különös nagy csend lett az egész házban. Kinn is elállt a vihar. Semmi sem mozdult, egy hang se hallatszott. A kisleány pillanatban maga elé képzelte anyját, amint délután utójára látta: soványan, sárgán, csillogó szemmel, amint érthetetlen dolgokat nyö-

szörög és lefogyott karjával ijedten mozdul egyet, mintha valakit el akarna kergetni szeme elől s nem bír vele.

A kisleány gondolata elakadt, szeme tágrameredt. Az ablak előtt suhant valami s egy nagy fekete folt megállott a párkányon odakinn. Ide-oda rázkódott, hogy a hópihéket zilálta rápködtek, aztán egyszerre megremevedett és kiegyenesedett a nagy fekete folt és állott kinn az ablakpárkányon, mereven, egyenesen, egész figurájában élesen kirajzolódva a dermedt fehér éjben.

A kisleány úgy tűnt fel, a merev fekete madár az ablakon keresztül egyenesen őrá néz. Irizatosan megijedt, nem tudta szemét elvenni róla és nem tudott megmozdulni.

Most valahol mintha zokogás csuklott volna fel, aztán a csend kettészakadt, lépek nyikorogtak valahol és a kisleány, aki tágrameredt szemmel nézte a hollót, az volt az érzése, hogy ebben a pillanatban valami szörnyű dolog történt.

Szobája ajtaja felnyitott, apja lépett be. A kisleány ránézett. Apja lassan jött feléje s komoly, kemény arcán kétoldalt lassan csorgott a könny.

— Sándorka, — mondta alig hallhatóan — kisleány... jöjj... imádkozz...

A kisleány megértette, hogy édesanyja meghalt.

Odaszaladt apjához, belekapaszkodott a kezébe. Szeretett volna felsírni hangosan, de félelem e percben még nagyobb volt, mint szomorúsága. Onnan, apja mellől, reszkette és dideregve, már indulóban angya szobája felé, valami rettentő kényszernek engedelmessége, még egyszer visszaneézett az ablakra.

A holló eltűnt.

A kisleány felsírt, teli szívvel, jajgatva.

(Folyt. köv.)

Kolozsvári-u. 46. **Értesítés.** Kolozsvári-u. 46.

Van szerencsém értesíteni t. megrendelőmet, hogy műhelyünket ismét megnyitottuk és azt

angol női szabósággal bővíve állunk t. megrendelőink rendelkezésére.

Teljes tisztelettel **Rosenfeld és Vadász** angol uri és női szabók Calea Victoriei 46. sz. a.

EGYITISZTÍTÓ ÜZLET BAZÁR, ÉPÜLET SZÍNHÁZOLDAL ELVÁLLAL, RUHATISZTÍTÁST ÉS VASALÁST **BORGOS SAMUEL**

Előírással és csinos kivitelben, jó minőségű

DIÁK EGYENRUHÁK WOLLÁRNÁL

Oradea-Mare, Strada Cogălniceanu Várady Zsigmond-utca 11. sz. alatt

Kitűnő minőségű

Francia cserép . 2.800 lei
Szalag cserép . 2.500 lei

Kapható

STAR VULKÁN

téglagyárban téglagyárban
Kolozsvári országot Püspöki országot
Központi iroda: **INDUSTRIA BANKBAN**
(Sas-palota I. em.)

DER VAMPIR

entstaubt
reiniigt
schont

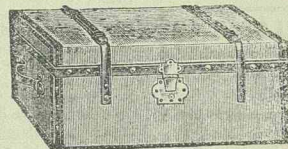

Fabrikat der
**ALLGEMEINEN
ELEKTRICITÄTS-GESELLSCHAFT**
zu haben in allen
Elektrischen Verkaufsgeschäften.
MARVAN.

Matula-féle üzlet megnyílt

lakk és festékekből órlási raktár.
Vas és konyhafelszerelések, valamint
selejtecs árak olcsón kiadásitátnak.

Fő-utca 2. (Huzella mellett)

Gyárunkban, Str. Cuza Voda (Szacsavay-utca) 18. szám alatt egy külön

detail áruosztályt rendeztünk be elsőrendű bőröndárunk, berendezett kasszák és iskola-táskák eredeti gyári árában való elárúsítása céljából. Felvállalunk továbbá mindenféle szakmánkba vágó különleges bőröndárunk elkészítését méretek szerint, ugyisntén vállalkunk javításokat is.

Nagyvárad Bőröndárú és Táskagyár
Str. Cuza Voda (Szacsavay-utca) 18. szám.

Elsőrangú kosztümöket, kabátokat
ANGOL ÉS FRANCIA RUHÁKAT
a legújabb divat szerint
meglehető szolid árában készít
VALENTIN NŐI DIVATTERME
Kórház-utca 17.

Müllner-Meister

Erstklassiger Spezialist, mit langjähriger Praxis in grossen Mühlen, mit guten Zeugnissen und welcher die rumänische oder deutsche Sprache beherrscht wird von einer Bukarester Mühle mit einer täglichen Produktion von 15 Waggons,

gesucht

gute Bezahlung u. Wohnung. — Adresse: **Moara Olmazu, București, Soseaua Ștefan cel Mare No. 57.**

„Rador-P.“ No. 2267

A legkisebb hirdetés ára 30 lei

A NAGYVÁRAD APRÓHIRDETÉSEI

Egy sor ára 5 lei, vastag betűs 6 lei

Levelezés

Aróapélásra használjon **Agi-örömet**. Kapható drogériákban és illatszertárakban. Főlerakat: Diana gyógyszerier Oradea-Mare. Kiváratla szépségápolásról hasznos prospektust ingyen és bérmentve küld.

OKTATÁS

Francia órákat ad disztigvált órino Str. Kálvária-u. 21. 926

Német-magyar gyorsírás és német nyelvórákat ad Edelmann Hédi, Str. Rimnóczy-utca 12 961

Latin nyelvből rendes vagy magán tanuló állandó előkészítését előadásokra v. vizsgára azonnal vállalja sok évi gyakorlattal bíró szakitanár. Cím a kiadóban 988

LAKÁS

150.000 lei kamatmentes kölcsön ellenében, mely biztosítva lesz, 2 szobás lakás átadó. Felvilágosítást ad dr. Váradai ügyvéd, Parcul Traian (Széchenyi-tér) 12. délután. 7

Butorozott különbejárta szobákat, lakásokat, üzlet-helyiségeket, ingatlanokat leggyorsabban közvetítünk. Pénzkölcsön betáblázásra azonnal kapható. Irodában Pável-utca 5. 67

ELLÁTÁS

Teljes ellátást kaphat urino. Cím kiadóban. 63

Alkalmazás

Bármiféle irodai munkát, könyvelést vagy levelezést román nyelven is szívesen vállalkozik d. e. 8-11-g. Cím a kiadóban. 989

Házvezetőnek ajánljuk a háztartás minden ágában jártas középkorú keresztény urino. Cím Str. General Bertheot (Sal Ferenc-u.) 19. 66

Perfekt szobaleányt keresek október 15-re. Sonnenfeld Andoriné, Strada Prințul Carol (Szilágyi Dezső-utca) 6. 75

Kézűz irodistanc, szorgalmas, fejődesképes, német nyelv és írógéptudással előnyben, felvétetik. „Carmen” cipogár. 68

Jobb családból való iparos özege házvzetőnöi állást keres helyben vagy vidékre. Külső belső gazdálkodáshoz ért. Cím Kiss Józsefné, V-Velence, román temető. 85 H

6000 lelt kereshe nek könnyű munkával, nagy ismerettségű bíró hölgyek vagy urak. Jelentkezhetni a Hegedűs Hirtlapirodában.

180 ezer leier Szacsavay-utcan ház eladó, mely áll 1 kétszobás és mellékhelyiségből, 3 egyenként 1 szoba és mellékhelyiségből. Bővebbet SCHENKER Str. Gogalniceanu 10. (volt Várady Zs.-utca)

ELSZAKITHATATLAN

KÉR MUNKÁS, VÁSZON ÉS SZÖVET RUHÁK „INDUSTRIA” RUHAIZEM ORADEA-MARE, CALEA VICTORIEI No. 1.

Adás-Vétel

Eladó ház Str. Ladislau (Körös-utcan azonnal elfoglalható 3 szoba fürdő szobás szép lakással, nagy kerttel és istállóval. Külön épületben álvethető fűszer-üzlet. Fizetési feltételek előnyösek. — Értekezhetni Kortsmáros Lászlónál Szaniszló-utca 22. 54

Eladó egy jó karban levő pedálos cimbalom. Értekezni dél alatt és vasárnap egész nap. — Cím Tempom-tér 7. sz. alatt.

Eladó filé csipkék, betétek, motívok, gipűrile motívok, kézimunka storok, függönyök, arany és fehér tenitők, diványpárnák, zsebkendők, abrosz 12 szalvétával, egy vég finom rumburgi vázson, kelim abrosz, nappali abrosz, egy 12 személyes porcellán, egy 6 és 12 személyes ezüst evőeszköz. Goblein-képek, szőnyegek, áló lámpa ernyő. — Bul. Regele Ferdinand (Rákóczi-ut) 30. sz., jobbra. SZÁSZ. 977H

Hétfőn Nagypiacon új tengelyvasak, rávasak olcsó gyári áron lesznek árvezeve. 82H

Str. Astra (Gilányi-utca) 16. sz. üzletelhelyiség kiadó. Értekezni lehet ugyanott.

Eladó ebédő, háló, nappali komplett szoba, ágyak szekrény, fekete faragott konzul tükör és kis asztal, szoba mozi teljesen jó, hosszú zongora. Bul. Reg. Ferdinand (Rákóczi-ut) 30. jobbra. SZÁSZ. 976

Perzsaszőnyeg

készítéséhez garantált nap-állo mosható gyapjúfonalat minden minőségben és színben legelőcsbb gyári áron azonnal raktárról szállít

„ORIENT”

perzsaszőnyeg szövőgyár Simleal-Silvaniei.

Autótulajdonosok figyelmébe!

Ujabb szállitmányu eredeti amerikai

belső és külső gummik érkeztek

minden méretben garancia mellett a lei kedvező állása folytán (napi áron)

olcsón adjuk

Economia

Kereskedelmi és Ipari R. T.

Oradea-Mare, Piața Mihai Viteazul 1
Telefon szám: 8-58, 14-56, 14-57.

Decanatul Baroului Advocației Oradea-Mare.

No. 614 bar. adv. 1924.

Convocare.

In baza legii advocației și a §-ului 22 din regulamentul acestei legi convoc

adunarea generală

a Baroului advocației din Oradea-Mare.

Sunt rugați a se presenta toți membrii Baroului.

Terminul adunării il defig pe 4 Nov. 1924. a. m. ora 9.

Localul adunării: Sala mare a Baroului. La cazul dacă adunarea generală nu se va putea constitui din cauza lipsei numărului legal, de membrii, termenul adunării a două se fixează pe 11 Nov. 1924 a. m. ora 11 tot în sala mare a baroului.

Obiectul adunării:

Alegerea alor doi delegați și doi supleanți în Comisiunea pentru examinarea advocaților. Oradea-Mare, la 1 Octomvrie 1924.

Dr. D. Kiss
decan.

URHÖLGYEK!

Aki szépen szeret ruházkodni, bizalommal keresse fel

Fülöp Dániel

angol francia női divat szalonját, Str. Vlahuta (Szent János-utca) 12 szám. Szolid áruk, pontos kiszolgálás. Tanulóleányok felvételnek.

„Eszernyő”
Rosenberg Testvérek
N. Iorga (Zöldla-u.) 8
Behúzás gyorsan készül

Turnatoria de fier si fabrica de masini s. a. Oradea-Mare

Kéjen árajánlatot

C. F. R. vonalakon 45 % fuvarkedvezmény

Harántgyluk (Snaping) Furógépek
Hydraulikus prések
Olajgyártó berendezések
Fogaskerek marások 1000X400 mm-ig
Transmissiók, függőgyámok és csapágyak
Mindenfajta vas- és fémöntés.

C. F. R. vonalakon 45 % fuvarkedvezmény

Kéjen árajánlatot

Nagyvárad Vasöntőde és Gépgyár Részvénytársaság

Sonnenfeld Adolf nyomda Részv.-Társ.

Gramofon 65 db lemezzel eladó. Cím a kiadóban. 84

Eladó nagy komplett bidermayer antik garnitúra. Megtekinthető Parcul Stefan cel Mare (Tisza Kálman-tér) 3. házfe ügyvelőnél. 86 H

Városi bunda, sziliszkin gallérral, teljesen jókarban eladó. Bul. Regele Ferdinand (Rákóczi ut) 30. jobbra. SZÁSZ. 962H

Komplett moderna ebédő eladó. Winkler, Gogalniceanu Váradai Zsigmond-utca 11. emelet. 78

Sonnenfeldnél

Str. Avram Iancu (Metropol szálló mellett)

Vadászati kollékek és lőszerek

Bőr és bőrönd-árak dus választéka

Kitűnő eredeti Nagy Gábor-féle **Delavare ó-bor**

literenként ismét kapható kizárólag **Polonkay József** fűszerüzletében Str. Vlahuta (Szent János-utca) 28. sz.

Virágkölözőnő

felvétetik azonnali belépésre, esetleg teljes ellátással **Déri Árpád** magkereskedésében, Cluj, Strada Regina Maria No. 22.

Butellás üvegek eladók. — Cím a kiadóban. 62

Selyem horgó t rid külők, fehér rec teritők kaphatók. Szász, Ferdinand király (Rákóczi-ut) 30. jobbra. 975

Különfélék

Öszi, téli női kosztümök, köpenyek, ruhák és férfi fehérneműk 250—600 leig izlésesen készülnék a leg-egyszerűbből a legdivatosabbig. Nilgesterlep 100/62 Schwartz-ház. 340

Utlevél, bérlet és bármily igazolványhoz szükséges fényképek legolcsóbban Zenker fényképésznél, Str. I. C. Bratiuanu (Szaniszló-utca 25. Felvételek este fél 8-ig.

Plissé és gouvér munkák nagyon olcsó árban készülnék Strada Alexandru (Teleki-utca 22. sz. alatt, a kapuval szemben. Ny.

24 % kamatra keresünk magánpénzt teljes fedezetel. Adásvételi Rtg. Parcul Traian (Széchenyi-tér) 24. Ertesítés délután. 4

Találtak egy 5 hetes malacot. Igazolt tulajdonosa átveheti Zsiris Mihálynénál, Gen. Berthelot (Sal Ferenc-u. 7. 76

Hu:zezer-től hatvanezer leig készpénz kölcsönök bekebelezésre felvehetők. Pável-utca 22. földszint. 83

ÓRÁK

szakszerű javítását a legkomplikáltabb kifogástalanul

TISZAY

végzi, Str. Alexandru (Teleki-u.) 9. Jólányos áruk. Preciz munka

Raktár-rendezés

miatt az összes raktáron levő ismert külföldi különő gyártmányu

zongorá-kat

és Lloyd 2822

pianino-kat

1924. október 20-ig

10 % árenged-ménnyel és 5 évi jótállással elárusitom.

Szülők, akik hangszeri venni óhajtanak, ne mulasszák el ezen kedvező alkalmat.

TRISKA J.
CLUJ, Str. Saguna 14.